

Gróf I. Festetics György
Művelődési Központ, Városi Könyvtár
és Muzeális Gyűjtemény

Festetics György Művelődési Központ tájékoztatója a 2011. I. félévben végzett munkájáról, programjainak látogatottságáról, azok hatékonyságáról, város idegenforgalmára gyakorolt hatásáról

**Témafelelős: Hévíz Város Önkormányzata, Szervezési és Jogi Osztály
Készítette: Halász Gábor igazgató, Gróf I. Festetics György Művelődési Központ
Hévíz, 2011. augusztus 15.**

Festetics György Művelődési Központ tájékoztatója a 2011. I. félévben végzett munkájáról, programjainak látogatottságáról, azok hatékonyságáról, város idegenforgalmára gyakorolt hatásáról

Előzmény

A Gróf I. Festetics György Művelődési Központ, Városi Könyvtár és Muzeális Gyűjtemény vezetésében 2011. április 1-jén változás történt. Közvetlenül a vezetőváltás után Hévíz Város Polgármestere felé írásbeli és szóbeli tájékoztatást adtam az akkori szervezeti, gazdálkodást érintő helyzetről és a rövid- és középtávú tervekről, valamint az azonnali, változást generáló döntéseimről. E tájékoztatás kivonatát Polgármester Úr továbbította a Képviselő-testületnek, majd a 2011-re vonatkozó, teljesen újjászervezett programterv-változásokról is beszámoltam írásban és szóban a Testületnek.

Jelen beszámoló külön kitér a Művelődési Központ által szervezett rendezvényekre, - foglalkozik azok hatékonyságáról, a város életében betöltött szerepükről, gazdaságossági mutatóival, amely mutatók egyébként nem csak primer módon, nominális értelemben vizsgálhatók.

Helyzetjelentés, megállapítások, számok

- Rendezvényeinkről egyértelműen megállapítható, hogy a vezetőváltást megelőző gyakorlattól mennyiségében, minőségében, látogatottságában¹, a turizmusra gyakorolt hatásában, hatékonyságuk tekintetében, a helybéli lakosok és vállalkozók igényeit figyelve, alapjaiban eltér, mégpedig pozitív értelemben. Belátható az is, hogy az előzőleg felsorolt elmozdulások nem csak és kizárólag a rendezvényekre nyújtott többletfinanszírozás eredménye, hanem a szakszerűbb, hatékonyabb működésből is fakad.

¹ A 9. oldalon a Látogatottság címszó alatt részletezve.

- A szervezet nagyobb zökkenők és bezárás nélkül, rekordidő alatt átköltöztette a könyvtári állományt a Rózsakert épületébe, pluszban könyvtárszakmai alapon megszűrve a jelenlegi állományt², amelyet bővíteni kívánunk 20 % - kal, 2 év alatt.
- Intézményünk kommunikációja kiemelkedő fordulatot vett minden tekintetben (minőségi, mennyiségi). Összehangolt, corporate³ külső kommunikációt és egyéni külső kommunikációt is folytatunk, sikerrel és hatékonyan, amely a városi imázsépítést pozitívan befolyásolja; a gyógyturizmust és a kulturális értékeket társítja, széles rétegeket bevonva.
- A vezetői pályázatomban részletezett ütemtervet tartani tudtuk, kivéve a személyi átszervezéseket, amelyben külső, lassító tényezők játszanak szerepet. Megállapítható, hogy a rendezvények horderejéhez (számuk, tartalmuk, látogatottságuk) nem illeszthető a jelenlegi működési forma. A közalkalmazotti jogviszony keretei rendkívül rugalmatlanok, nem illeszkedik a rendezvényszervezési munkafolyamatok sajátosságaihoz, valamint a teljesítményösztönzésben sem nyújt lehetőséget. A jelenlegi személyi állomány és összetétel közép- és hosszútávon nem képes kielégíteni a többszörösére nőtt elvárásokat. A rendezvényszervezésen kívüli kötelező és vállalt közművelődési feladatok közepes szinten elláthatók, sürgős beavatkozást nem igényelnek.
- A Muzeális Gyűjtemény működési formája tekintetében a Képviselő-testületnek 2011. augusztus végéig dönteni kell, mert az illetékes Minisztérium főosztálya felé tájékoztatást kell adni: a jelenlegi módon és felépítésben kívánjuk-e meghosszabbítani a működési engedélyünket⁴. E kérdésben határidő halasztást kértem, amelyet megkaptunk (Határidő: 2011. augusztus 31.). Az erre vonatkozó dokumentumot Dr. Márkus Mirtill osztályvezető asszonynak átadtam.

² Gyermekkönyvtári állománnyal kb. 13 ezer kötet.

³ Önkormányzattal és a társintézményekkel (pl. Gamesz).

⁴ A minisztériumi főosztály változtatást javasol.

- A Múzeummal kapcsolatban teljes átalakítást és átszervezést készít elő az Intézmény, amelynek alapvetése az, hogy Hévíz Városnak egy állandó⁵ kiállítása legyen és több, egymás mellett futó időszakos kiállítása, illeszkedve a vendégforgalom igényeihez. Ennek filozófiájában beadásra került egy pályázat, melynek írója és kezelője Molnár Andrea. A pályázott összeg mintegy 13.923 e Ft, az önerő 1.547 e Ft, vagyis a beruházás összege 15.470 e Ft, amelyből a teljes helytörténeti tartalmat a Városhoz és a 21. századhoz méltó módon lehet kiállítani, virtuális eszközök bevonásával⁶. Szükségesnek tartom, hogy pályázati forrás hiányában a 2012-es költségvetésünkbe beemeljük e projektet. Megjegyzendő, hogy a Muzeális Gyűjtemény jelenleg az Intézmény legproblémásabb területe, minden tekintetben.
- Nyitottak vagyunk az Egyház és az Iskolák felé, rendszeresen kapcsolatot ápolunk, építünk, együttműködünk velük.
- Felvettük a kapcsolatot a helyi civilszervezetekkel és megalapítottuk a Hévízi Színpad Egyesületet, amely új teret és csatornát nyit a közélet és a kultúra számára, továbbá önszerveződő formában saját kulturális termék keletkezik.

⁵ Hévíz története, a Tó története

⁶ Kivitelezési és látványtervek elkészültek, pályázathoz csatolva

Számok, tények

Az önkormányzati választások után új városvezetés lépett hivatalba, amely lényeges mértékben áttervezte költségvetési prioritásait, amely a Festetics György Művelődési Központ költségvetését is érintette. Az áttervezés gazdasági személetét tekintve, egy eddig nem járt úton indította el az új intézményvezetést is. Az előirányzatok változása a rendezvényekre fordítható forrásokat érintette a leginkább⁷, ezért is szorul kiemelt kontrollra.

Kimondható, hogy az ún. „próbaköltségvetés” megváltozott előirányzatai szinte fillérre pontosan teljesülnek, az eredeti előirányzatokban lényeges módosításokat az év során nem kell alkalmazni (!). Vagyis az Intézmény zökkenőmentesen teljesíti az új elvárásokat, amely többszöröse az eddiginek, és terv szerinti az előirányzat teljesítésünk. A féléves adatokat tekintve a személyi jellegű kiadások mindössze 39 %-ban kerültek teljesítésre, a dologi kiadások pontosan 50 %-ban, pedig számos pluszfeladat került az új intézményvezetéshez. A rendezvényekre fordítható források 61 %-ban kerültek teljesítésre, amelynek oka, hogy a hangsúlyos rendezvények pénzügyi teljesítésén túl vagyunk. A kiadások teljesítése összességében 49 %-ban teljesültek, vagyis rendkívül pontos és időarányos a féléves kiadásokat érintő teljesítésünk, pontos a terveink végrehajtása.

Megállapítható, hogy az Intézmény jelentős saját bevételt képez a 2011-es év során, amelynek eredménye az, hogy a rendezvényekre kapott 40 milliós önkormányzati forrásunk ráfordításából több mint 12 m Ft-os⁸ saját bevételt tudunk képezni, ami azt jelenti, hogy kevesebb, mint 30 millió forintos a rendezvényre költött intézményi forrásunk⁹.

⁷ Többletforrás, többletélvárással.

⁸ 12.245 e Ft (tény és tervezett éves adat, ha a bevételi tervek sértetlenek maradnak)

⁹ 9 hónap alatt generált bevételeket figyelembe véve, ez rendkívül jó mutató

Mindez azt jelenti gazdasági szempontból, hogy valójában Hévíz Városa kevesebb, mint 1%-át költi¹⁰ rendezvényekre a költségvetési főösszegéhez képest, ami nemzetközi összehasonlításban rendkívül alacsony.

De a fenti adat nem átfogó vizsgálatot feltételez, mert nem számol a rendezvények által generált általános forgalmi adó bevétellel¹¹, a helyi iparűzési adó bevételének erre eső részével, a helyi vállalkozások gazdasági élénkítésével, a személyi jövedelemadó erre a gazdasági akcióra súlyozható részével, a turisztikai vonzerő és város-imázs pozitív hatásaival, és egyáltalán azzal, hogy kulturális többletszolgáltatás képződik.

A rendezvények által képződő saját bevétel a II. negyedévben 2.505 e Ft, amely már teljesült, a III. negyedévben 5.340 e Ft, a IV. negyedévben 4.404 e Ft várható. Ez a tendencia eddig nem tapasztalt. Az Intézményvezetés a 2012-es évben is ezzel kalkulál, és nem enged a szétaprózódást gerjesztő szándékoknak.

Rendezvényeink által generált bevételeinket tehát nagymértékben növelni tudtuk ill. tudjuk a résztvevő vendéglátó vállalkozók bérleti díjából. A befolyt összeggel ellensúlyozni kívánjuk a költségeinket. Szeretnénk költségvetésünk előirányzat-összegét megemelni ezzel, hogy azt a színvonal emelésére fordíthassuk.

A 10.000 e Ft önkormányzati marketing kiemelt előirányzati összeget kérjük átcsoportosítani a rendezvények összegéhez azzal az indokkal, hogy a rendezvények költségét együttesen és külön-külön is nyomon lehessen követni, főként azért, mert erre az előirányzatra nem kerültek költségek, ezért úgy tűnik, mintha marketing költség eddig nem merült volna fel. Átláthatóbb, pontosabban csoportosíthatóbb, elemezhetőbb lenne, ha javaslatunk szerint kerülne módosításra a szóban forgó előirányzat.

Kérem a Képviselő-testületet, hogy vegye figyelembe, a rendezvénytervezés, annak bonyolítása és operatív megvalósítása egy városi lélettérben rendkívül kockázatos¹², de nagy hatásokkal és látványosan megtérülő.

¹⁰ Ugyanakkor a város megítélését, látogatóinak számát, imázsát igen jelentős részben befolyásolja, nemzetközi értelemben is, nem beszélve a turizmusról.

¹¹ Központi Költségvetést érint

¹² Időjárás, rendfenntartás, stb.

A Rózsakert közüzemi díjak 2011. évi teljes összegét még nem tudjuk megállapítani, ezért nem tudjuk megfelelő-e a költségvetési előirányzatban beállított 1.500 e Ft. Az épületet adottságai miatt nyáron folyamatosan hűteni, télen nagyobb volumenben kell fűteni¹³. 2011. májusig felmerült közüzemi költség 257 e Ft¹⁴.

Nehézségek elé állítanak minket, hogy az előző intézményvezetés által 2010-ben olyan szerződések kötöttek, amelyek 2011. évben kell/kellett megvalósítani, középtávú kötelezettségekkel terhelve, amelynek költségvonzatát nem tudjuk már befolyásolni. Ilyen szerződés például a Magyarország – Horvátország IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program keretében megrendezendő „Ahol a folyók összeérnek” EUR alapú utófinanszírozott projekt. Az Önkormányzat testületi ülésen döntést¹⁵ hozott, hogy Hévíz Városra eső 27.483 EUR bruttó összegből az 1.375 EUR (1.050 e Ft) önrész kötelezettséget az intézményünk rendelkezésére bocsátja, amely összeg augusztusban esedékessé is vált. Mindenképpen szükséges a Testület gyors intézkedése arra vonatkozóan, hogy ez az összeg a rendelkezésünkre álljon.

Az „Ízek, Táncok, Jó szomszédok¹⁶” projekt szintén egy készhelyzet elé állított minket, mivel megrendezése kötelező. Mivel az előzőekben vázolt projektet a társ partnerek nem tudták idén elkezdni, a mi városunkat érintő program egy részét nekünk, saját forrásból kell megfinanszírozni, ami plusz 1.500 e Ft költséget jelent. Mivel ez a programsorozaton kívül került megrendezésre, így ezt már nem tudjuk a pályázathoz csatolni.

Megbeszélések után úgy döntöttem, hogy a Díszítő Szakkör a Művelődési Központ előtereiben és lépcsőfordulóiban elhelyezett helyi népművészeti értékkel bíró munkáit a Múzeumban helyezzük el, részben megújult tartalommal.

¹³ Hatalmas üvegfelületek miatt.

¹⁴ Ez a kiadási adat még nem engedi a pontos tervezést.

¹⁵ 154/2010.08.31-i határozat.

¹⁶ A jelenlegi intézményvezetés a fenn álló kondíciók mellett nem támogatta volna a projektben való részvételt.

Mozi

Az új intézményvezetés azonnal döntött abban, hogy nem hosszabbítja meg a Fontana Mozi „Art” működési formáját. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy művészfilmeket ne játszana a filmszínház. A mozi ügyét kezünkbe vettük és néhány hónapon belül pozitív hatást lehet észlelni: a Mozi látogatottsága érezhető mértékben nőtt¹⁷, ami a bevételeket vizsgálva is szembetűnő.

2010. I. félévében a jegyekből származó bevétel: 4.779 e Ft;

2011. ugyanezen időszak jegyár-bevétele: 5.208 e Ft.

Fenti növekmény nem köthető fejlesztéshez, csakis a játszott filmek és az erőteljesebb marketingkommunikáció eredménye.

Feltétlenül és mielőbb szükséges intézkedni a mozi nézőterének légkondicionálásával kapcsolatban, mivel a nyári napokon elviselhetetlen a hőség a teremben. Ennek költsége maximálisan 2-400 e Ft-ot tehet ki.

Még a 2011-es évben szükséges lenne testületi döntésre, hogy megkezdjük-e a Mozi 3D¹⁸ rendszerre történő átállítását. Ennek költsége 30-33 m Ft.

Kérjük, hogy az Intézményünk használatába tartozó, ill. a rendelkezésünkre álló szabad felületek hasznosítási joga megillessen Intézményünket és az abból származó bevétel, ill. előny az Intézmény működési előirányzatát növelje.

¹⁷ Kb. 10 %, nem számítva a bevételt nem hozó kapcsolt programokhoz, amely viszont óriási hozzáadott értéket képvisel (Boldog Békeidők Hévíze, Borfesztyvál, Szent Iván-éji Rettetések, Vakációfesztivál alatt vetített ingyenes előadások – teltház).

¹⁸ Elvi kérdés, de turisztikai szempontból lényeges kérdés. Lehetne egy mozi-3D program, amibe a turisztikai szereplők, mint társfinanszírozók lépnek be a finanszírozásba.

A látogatottságról, hatékonyságról

A kiemelt rendezvényeink látogatottságára vonatkozóan természetesen csak becsléseink vannak¹⁹. Az itt olvasható becslések inkább alulkalibráltak:

A Boldog Békeidők Hévíze című rendezvény összességében minimálisan 5000 embert vonzott, az Indul a Hévízi Vakáció kiemelkedően népszerű és látogatott volt²⁰, minimálisan 12000 ember fordult meg, a Szent Iván-éji félelmek ünnepére 3500²¹ ember volt kíváncsi és az Ízek táncok jó szomszédok rendezvényt minimálisan 3000-en látogatták összességében.

De a számokon túl, egyfajta szinergiában, folyamatban kell gondolkodnunk. Vannak belső méréseink²² azzal kapcsolatban, hogy mit gondolnak Hévízről a programon résztvevők, melynek eredménye a meglepettséget, az elismerést és némi irigységet tükröz a vendégek részéről. A programok kapcsán érzékelhető *Facebook* forgalom, valamint médiapartnereink észrevételei, tapasztalatai méréseinket igazolják.

Az intézményvezetéshez, ill. hozzám is visszajutnak tévhitek, miszerint a nagyrendezvények vendéglátása elszívja a városi éttermek vendégkörét. Ez a feltevés a mai napig tényekkel nem alátámasztott és logikátlan is. A kitelepült vendéglátás soha nem lehet konkurens a fehér asztalnak. A tények viszont bizonyító erejű: szabadtéri rendezvényeink rendkívül látogatottak, népszerűk, hírértékkel bírnak, továbbá 80-90 %-ban magas kulturális értéket közvetítenek.

A Művelődési Központ által szervezett rendezvények tapasztalatai alapján az a véleményünk, hogy a jelenlegi buszpályaudvar adná a legoptimálisabb területet Hévíz új rendezvényteréhez, amelyet kiegészíthetné a nagy parkoló melletti rendezvényter körülvárolt területe; e kettőt pedig összeköti a Kölcsey Ferenc utca.

¹⁹ Ennek az egyik világos oka, hogy városi rendezvényeink ingyenesek.

²⁰ Annak ellenére, hogy 70 %-ban a fiatalok voltak a célcsoport – vagyis megdőlt a korábbi feltevés, hogy Hévízen kevésbé látogatott az így pozícionált program.

²¹ Az időjárás rendkívül rossz volt.

²² Saját mérés, szakszerű, nem reprezentatív – intézményi tervezésre használjuk, belső adatként kezeljük.

Megújult kapcsolatok

Több, korábban tapasztalható rideg vagy rossz kapcsolatot az új intézményvezetés újraformált és átszervezett. Kiszámítható, pontos és megbízható munkakapcsolat alakult ki az Önkormányzat Gazdasági Műszaki Ellátó Szervezetével²³. Az újrakötött kiváló kapcsolat elengedhetetlen a mindennapi rendezvényszervezésben, bonyolításban, épületkezelésben.

Rendkívül jó az együttműködés a Hévízi Turisztikai NP Kft-vel és hamarosan újrhangoljuk a TDM Egyesülettel viszonyunkat. Kiváló a kapcsolatunk a helyi Rendőrőrsrel is, ami fontos, hiszen a kiemelten látogatott tömegrendezvények biztosítása nem egyszerű feladat.

Folyamatosan vesszük fel a kapcsolatot a szállodákkal programok összehangolása és a mozijegyek szállodai értékesítésének elindításával kapcsolatban.

A Művelődési Központ kiváló kapcsolatokat ápol a stratégiai médiapartnereivel (tv, rádió, nyomtatott sajtó, web), de saját sajtóterméket vezetett be, a megújult Programfüzetet, amelyet magazinjellegűvé kívánunk alakítani és pozícionálni a következő számtól²⁴.

Kezelendő kapcsolatok

Az egregyi lakossággal és véleményformálókkal nem sikerült még harmonikus kapcsolatot kialakítani, amelyen az Önkormányzattal karöltve szeretnénk előrelépni. Pl. az intézményvezetés nem szeretne módosítani azon az alapvetésén, hogy az egregyi búcsú egyházközség által rendezett program, úgy mint a települések túlnyomó többségén.

Az intézmény nem szüntette meg az egregyi búcsút, hanem a Művelődési Központ működéséhez szorosabban kapcsolható programokat tekinti idén megvalósítandónak (pl. Egregyi Szüret).

²³ Gamesz.

²⁴ 2011. október – november - decemberi szám.

Az Egyházközség vezetőjével ez az irányvonal leegyeztetésre került, a testület pedig elfogadta az így kialakított programtervet. Nem tudunk, és nem is szeretnénk minden területen megfelelni annak a néhány hangos elvárásnak, hogy valami „eddig ez így volt, most is maradjon így”. 2012-től Egregyi Búcsú szervezését és bonyolítását az Egyházközséggel koordináltan és velük együttműködve kívánjuk megvalósítani. Az Intézmény ugyanúgy új irányt vett 2011. áprilisában, mint a 2010. őszén megalakult új Önkormányzat. Az egregyi jelenség kezelésében az Intézmény szükség esetén aktívan részt vállal.

Összegzés, jövőkép

Megállapítható, hogy pozitív a visszajelzése annak a folyamatnak, miszerint Hévíznek kiemelkedően értékes, népszerű, széles bázist megmozgató, több célcsoportot lefedő programokat bonyolító tervre van szüksége, amelynek kreatív és operatív vezetője a Művelődési Központ. Az irányvonal helyességét a látogatók száma alátámasztja.

Mivel a Gamesz mellett a város egyik legaktívabb szervezetévé vált a Művelődési Központ, ezért a jelenlegi és a jövőbeni működési ritmust a szervezet csak aktív, agilis csapatokkal tudja tartani.

Javasolom, hogy a jövőbeni rendezvénykínálat egy része csak térítéssel legyenek látogatható, ugyanakkor kedvezve a helyi lakosoknak, bevezetésre kerülhetne a *Hévíz Art*²⁵ kártya, aminek megváltásával jelentős kedvezményt élvezhetne a hévízi polgár.

A Borfesztivál esetében nem véletlen, hogy a Művelődési Központ egyik javaslata az volt, hogy az „országos” jelzót el kell hagyni, mivel nem takarta a valóságot. 2012-től külön fog válni a professzionális Borverseny²⁶ és a Borünnep²⁷ filozófiája és gyakorlata. A két esemény egymást érintheti, de nem rendezhető párhuzamosan.

A Könyvtár jelenlegi helye ideális, a példányszám bővítése a cél, valamint a tartalmak esetleges digitalizálása, valamint a helyszín pódiumhelyszínné alakítása technikai tekintetben²⁸.

A „Galéria” épületben lévő régi „maciszoba” helyett kamaraterem lesz, amelynek kialakításában a Gamesz vállalt szerepet. Kora télre igényes előadó- és közösségi tér válik a teremből.

A mozi fogadóterét 2012. első felében szeretnénk közösségi és kiállítótérre alakítani, mivel a föld szintjén nem rendelkezik a város forgalmas kiállítótérrel²⁹, de a jelenlegi állapot a hetvenes-nyolcvanas éveket juttatja eszünkbe, melyen változtatni kell.

²⁵ Kidolgozása elkezdhető, ha támogatja a Testület.

²⁶ Lehetőség szerint mind a 22 magyar borrégió részvételével.

²⁷ A helyi bortermelők, borforgalmazók kiemelt részvételével (a 17-es lábjegyzetben taglalt régiók szereplőit nem lehet együtt említeni a helyi termelőkkel, forgalmazókkal). A Borünnep a helyi vállalkozók üzleti terepe lehet.

²⁸ Akusztika nem jó.

²⁹ Már elkezdjük használni, mint kiállítótér.

2012. évtől folyamatosan a rendezvénykínálat palettájára kerül a kortárs képzőművészet, a művészi tánc, a klasszikus zenei előadások és fesztiválok, az értékes operett és a népzenei produkciók, valamint a pódium jellegű színházi előadások³⁰.

Kreatív csapatunk folyamatosan dolgozik egy időszakosan felállítható színháztér³¹ megvalósításán, ahol a magas színvonalú operett és operatartalmak is teret kaphatnak, akár napi rendszerességgel, bevételt generálva az Intézménynek.

Érèkesnek és érdekesnek találjuk a nemzetközi filmfesztivál tervét, amelynek becsült költsége 18-20 m Ft, de nemzetközi hírrel bírna. E költségre címzett előirányzat biztosítása szükséges.

Nem lenne előremutató felhagyni azzal az elvárással és vállalással, hogy Hévíz nem egy jól fizető és visszatérő hankiterrep a középszerű előadóknak, - továbbra is a minőségi élőzene, és az értelmes, értékes időtöltés városa kell, hogy legyen. Ennek szellemében kívánunk működni, szolgáltatni, jó hírt generálni Hévíznek.

E munkához kérem további támogatásukat.

Hévíz, 2011. augusztus 14.

Halász Gábor
igazgató

³⁰ A 2012-es programterv már ennek szemléletében készül, amelynek vázlatát már szeptember közepén, végén átadjuk az érdekelt partnereknek. Nem magyarnyelvű kulturális tartalmak is elképzelhetők.

³¹ Fedett, központi helyen lévő, minimum 300 főt befogadó, akár sátor jellegű, de hight tech technikával felszerelt színtér.